

AINEKAVA

Valikõppeaine „Karjääriõpetus“

1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Aineõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) teadvustab oma huvisid, võimeid ja oskusi, mis võimaldavad adekvaatse enesehinnangu kujunemist ning konkreetsete karjääriplaanide tegemist;
- 2) arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö-, otsustamis- ja infoga ümberkäimise oskusi;
- 3) arendab soovi ja oskust endale eesmärke seada ja nendeni jõudmiseks süsteemselt tegutseda;
- 4) kujundab soovi ja valmisolekut elukestvaks õppimiseks ja iseseisvaks karjääriotsuste tegemiseks;
- 5) tutvub erinevate ametite/elukutsetega, õppides tundma haridus- ja koolitusvõimalusi, töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kohalikku majanduskeskkonda;
- 6) tutvub edasiõppimise võimalustega Valga linnas

2. Õppeaine kirjeldus

Aines „Karjääriõpetus“ käsitletakse teemasid, mis kujundavad õpilastes valmisolekut tööjõuturule sisenemiseks ja parema rakendatavuse saavutamiseks, iseseisva otsustamisvõime arendamiseks, erinevate elurollide täitmiseks ja elukestvaks õppeks. Karjääriõpetus võimaldab ühiskonna inimressurssi tööturul paremal viisil rakendada, viies inimeste oskused ja huvid kokku töö- ja õppimisvõimalustega.

Karjääriõpetus aitab kaasa sellele, et uut põlvkonda ei piiraks stereotüüpsed soorollid, mis on mingis kultuuris ja ajaperioodil välja kujunenud üldised jagatud arusaamad naiste ning meeste olemuse kohta. Naiste ja meeste sünnipäraseid erinevused ei tingi seda, et nad peaksid tegema ainult teatud kindlaid töid ja õppima teatud erialasid. Ei ole kohane käsitleda eraldi meeste ja naiste tööd. Ajalooliselt traditsioonilisi ühele soole sobilikke ja iseloomulikke ameteid tänapäeval enam nendeks ei peeta.

Õppeaine koosneb kolmest osast:

1. Enesetundmine aitab kujundada enesekohaseid ja sotsiaalseid oskusi. Õpilane õpib

ennast tundma. Arenevad suhtlemis- ja õpioskused. Omandatud teadmised ja oskused aitavad ennetada koolist väljalangevust.

2. Õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmine soodustab teadlike valikute tegemist pärast põhikooli lõpetamist. Õpilane oskab märgata muutusi töömaailmas ja väärtustada elukestvat õpet.
3. Planeerimine ja otsustamine. Õpilasel arenevad planeerimisoskus ja teadlikkus otsuste vastu-võtmisel. Kujuneb oskus kasutada karjääriinfo materjale. Õpilane tunnetab oma vastutust karjääritee kujundamisel ja elus toimetulemisel.

Karjääriõpetus keskendub õpilase isiksuse omaduste teadvustamisele ning esmaste karjäärivalikutega seostamisele. Õpilased õpivad hindama elukestva õppe tähtsust: saavad teavet erinevatest edasiõppimisvõimalustest ja oskavad seda kasutada oma plaanide elluviimisel. Õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamiste võimalustest ning julgustatakse neid kasutama.

Põhikooli karjääriõpetuse ainekava koosneb ühest 35tunnisest kursusest. Karjääriõpetus toetab õpilase karjääri planeerimist ja valmisolekut elukestvaks õppeks, lõimides teistes õppeainetes omandatud teadmised.

3. Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja nende rakendamise oskust, üldpädevuste saavutatust suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele.

Õpitulemusi hinnatakse mitmeeristavalt (A-arvestatud, MA-mittearvestatud). Hinne A saadakse kui õpilane on vähemalt 50% karjääriõppe tundides osalenud ja täitnud/esitanud nõutud kirjalikud ning praktilised ülesanded.

Karjääriõpetuse valikaine õpitulemused loetakse arvestatuks kui sooritatud on kõik hindamiseks ettenähtud tegevused, testid, esitatud esseed, rühmatööde kokkuvõtted ja täidetud töölehed. Valikaine lõpuks valmib eelpoolnimetatud praktilistest töödest, karjääriinfo materjalidest ja õpetaja poolt antud teoreetilisest materjalist õpimapp, mis peale hinnangu

andmist tagastatakse õpilasele.

Karjääriõpetuse käigus ei hinnata õpilase hoiakuid ega väärtusi, vajadusel ja võimaluse korral antakse õpilasele nende kohta tagasisidet. Hindamisel väärtustatakse õpilaste isikupära ja toetatakse arengut. Õpilane peab olema hindamises aktiivne partner, kuna see toetab eneseanalüüsi oskuste kujunemist.

Õpilasele tutvustatakse kursuse alguses, mida, millal ja mille alusel hinnatakse. Hinnatakse:

- 1) praktilisi töid: CV koostamine; essee; ettevõtte ja koolide külastuse konspekt või kokkuvõte, isiklik karjääriplaan (õpiplaan) jms;
- 2) praktilise tegevuse mõtestamise oskust;
- 3) oskust asjakohast infot otsida ja analüüsida;
- 4) loomingulisust ja ratsionaalsust;
- 5) teadlikkust peamistest karjääriotsust mõjutavatest teguritest;
- 6) õppekavas ettenähtud õpitulemuste saavutamist, mida õpilane tõendab arutelude, rühmatööde õpimapi esitlemise jt tegevuste käigus.

VALIKAINNE KARJÄÄRIÕPETUS, 9. klass, kokku 35 õppetundi

Kohustuslik teema/maht (tundi)	Õpitulemused (kohustuslike teemade kohta) Õpipädevused (õpioskused)	Metoodilised soovitusused	Soovitused lõimingu osas	Soovitused hindamise osas
<i>Teema 1 (15 tundi)</i>				
<p>Enesetundmine ja selle tähtsus karjääriplaneerimisel (15 tundi)</p> <p>Isiksuseomadused: temperament ja iseloom.</p> <p>Isiksuseomadused: väärtused, vajadused, emotsioonid.</p> <p>Isiksuseomadused: võimed, huvid ja üldised ehk ülekantavad kompetentsid ja kutsespetsiifilised kompetentsid.</p> <p>Minapilt ja enesehinnang.</p>	<p>Õpilane:</p> <p><i>Suudab</i> analüüsida enda isiksust ja eristada oma tugevaid ja nõrku külgi</p> <p><i>Oskab</i> kasutada eneseanalüüsi tulemusi karjääri planeerimisel</p> <p><i>Teab</i> oma temperamenditüüpi ja seostab seda sobivate kutsealadega</p>	<p>Õppevahendid: töövihik „Töölase karjääri kujundamine 8., 9. kl.“, „Abimees sinu tulevikuplaanide tegemisel“, õpetaja poolt ettevalmistatud materjalid, töölehed, tööjuhendid individuaalseks tööks</p> <p>Meetodid:</p> <p>Avatud toa meetod</p> <p>Testid</p> <p>Suhtlusmängud</p>	<p>Õppeained</p> <p>Emakeel (kirjalik ja suuline eneseväljendus)</p> <p>Arvutiõpetus (kirjalike tööde vormistamine, dokumentide vormistamine Word-is)</p> <p>Inimeseõpetus (minapilt, enesehinnang, temperamendi tüübid, vajadused)</p> <p>Üldpädevused</p> <p>Väärtuspädevused</p> <p>Sotsiaalne pädevus</p> <p>Enesemääratluspädevus</p>	<p>Enesekirjeldus (kirjalik)</p> <p>Testid:</p> <p>isiksuse omadused, õpistiilid, erinevad käitumisstiilid</p> <p>Töölehed (käitumisaken, minu väärtused ja saavutused)</p>

Valga Põhikooli ainekavad

			Suhtluspädevus	
Teema 2 (12 tundi)				
<p>Õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmine ning selle tähtsus karjääriplaneerimisel (12 tundi)</p> <p>Muutuv tööturg: tööturu hetkeolukord, trendid, arengusuunad, prognoosid, tööandjate ootused, töösuhteid reguleerivad õigusaktid.</p> <p>Muutuv tööjõuturg: tööjõuturu nõudlus ja pakkumine, konkurents, elukestev õpe, töömotivatsioon.</p> <p>Majandustegevusalad, kutsed, ametid, kutsestandardid: elukutsete ja ametite liigitamine.</p> <p>Soorollid ja müüdid.</p> <p>Haridustee: erialad, haridussüsteem, formaalne ja mitteformaalne haridus, hariduse ja tööturu vahelised seosed.</p>	<p>Õpilane:</p> <p><i>Suudab</i> ennast kirjeldada tulevase töötaja või tööandjana</p> <p><i>Oskab</i> leida infot tööturu kohta ja leida hariduse ja tööturu vahelisi seoseid</p> <p><i>Teab</i> tööturu üldist olukorda, prognoose ja vajadusi, erinevaid ettevõtluse vorme; kutseid ja ameteid ning kohalikke majandustegevuse valdkondi ja haridustee jätkamise võimalusi</p>	<p>Õppevahendid: Töövihik „Saavutuste logiraamat 8.-12.kl.“, „Abimees sinu tulevikuplaanide tegemisel“, õpetaja poolt ettevalmistatud materjalid, töölehed, tööjuhendid, situatsioonide kirjeldused rollimängudeks</p> <p>Meetodid:</p> <p>Rolli- ja situatsioonimängud</p> <p>Ajurünnak</p> <p>Õppekäigud Valgamaa Kutseõppekeskusesse, Valgamaa Rajaleidjasse, Valga Gümnaasiumisse</p>	<p>Õppeained</p> <p>Ühiskonnaõpetus (õigusaktid, majandustegevus)</p> <p>Inimeseõpetus (soorollid)</p> <p>Üldpädevused</p> <p>Väärtuspädevused</p> <p>Sotsiaalne pädevus</p> <p>Enesemääratluspädevus</p> <p>Õpipädevus</p> <p>Suhtluspädevus</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus</p>	<p>Essee teemal „Minu tulevane elukutse“</p> <p>Ettevõtte ja koolikülastuse kokkuvõtte</p> <p>Kutse-eelistuse test</p>
Teema 3 (8 tundi)				

Valga Põhikooli ainekavad

<p>Planeerimine ja otsustamine (8 tundi)</p> <p>Karjääriplaneerimine kui elukestev protsess: otsustamine ja seda mõjutavad tegurid, otsustamisraskused, karjääriinfo allikad, infootsimine, alternatiivid, sundvalikud, muutustega toimetulek, karjääriinfo, karjääriinõustamine.</p> <p>Isikliku karjääriplaani koostamine: elukestev õpe, karjäär, karjääriplaneerimine, karjääriplaani koostamine, edu, elurollid, elulaad, õpimotivatsioon, omavastutus, kandideerimisdokumendid.</p>	<p>Õpilane:</p> <p><i>Suudab</i> otsustada ja teadlikult arvestada otsuseid mõjutavate teguritega,</p> <p><i>Mõistab</i> oma vastutust karjääri planeerimisel</p> <p><i>Oskab</i> vajadusel kasutada karjääriteenuseid (karjääriinõustamine, karjääriinfo vahendamine, karjääriõpe);</p> <p><i>Teab</i> karjääriplaneerimise põhimõtteid ja arvestab nendega karjäärivalikute tegemisel;</p> <p><i>Seostab</i> erinevaid elurolle ja -stiile elukutsetega ja tööga;</p> <p><i>Oskab</i> koostada isiklikku karjääri- või õpiplaani</p>	<p>Õppevahendid: töövihik „Vaatame koos tulevikku“, „Abimees sinu tulevikuplaanide tegemisel“(individuaalseks iseseisvaks täitmiseks), õpetaja poolt ettevalmistatud materjalid, töölehed, tööjuhendid, internet</p> <p>Meetodid:</p> <p>IT kasutamine (infootsing)</p> <p>Rühmatöö</p> <p>Arutelu/seminar</p> <p>Rollimängud</p>	<p>Õppeained</p> <p>Emakeel (CV, motivatsioonikiri)</p> <p>Võõrkeel (võõrkeelsed tööpakkumised, saidid, teave internetis)</p> <p>Arvuiõpetus (CVkeskused, Infootsing, dokumentide täitmine)</p> <p>Geograafia (Euroopa riikide asukoht, majandus, tööturg)</p> <p>Matemaatika ja füüsika(logistiline liikumine tööturul Euroopas (aeg, teekond, kiirus jne)</p> <p>Üldpädevused</p> <p>Väärtuspädevused</p> <p>Sotsiaalne pädevus</p> <p>Enesemääratluspädevus</p> <p>Õpipädevus</p> <p>Suhtluspädevus</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus</p> <p>Matemaatikapädevus</p>	<p>CV</p> <p>isiklik karjääri/õpiplaani</p> <p>Kutse-eelistuse test</p> <p>Internetist leitava karjääriinfo kokkuvõte</p>
---	---	---	--	---